

การวิเคราะห์ความคิดเรื่องมนุษย์ตามทัศนะของ泰耶ารค์ เดอ ชาร์ແกง

นางสาว พรศิริ เจริญนันทวิทย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชาปัจฉณา
บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชกรเเม้ทางวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN 974-562-272-9

008168

I16633024

AN ANALYSIS OF TEILHARD DE CHARDIN'S CONCEPT OF MAN

Miss Pornsiri Jaroenchanthawit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Philosophy

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

หัวขอวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์ความคิดเรื่องนโยบายด้านทัศนะของ泰บาร์ค เคอ ชาร์ແຄง
โดย	นางสาว พรศิริ เจริญนวทิย์
ภาควิชา	ปรัชญา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ กีรติ บุญเจือ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุญาตให้มีวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอนวิทยานิพนธ์

..... ประชานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บ.รังษี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ กีรติ บุญเจือ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิจิตร เก็ตวิลิชฐ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์ความคิดเรื่องมนุษย์ก้ามทัศนะของ泰ยาร์
เคอ ชาร์ແຄง

ชื่อนิสิต

นางสาว พรศิริ เจริญนันทวิทย์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ กีรติ บุญเจือ

ภาควิชา

ปรัชญา

ปีการศึกษา

2525

บหคคบอ

泰ยาร์ໂຄພຍານປະສານຄວາມคີກທາງນັ້ນຍາອຸ່ນເຊາ ຂຶ່ງພອຈະແບ່ງໄດ້ເປັນ
3 ແຫ້ອນ ດັ່ງທີ່ໄປນີ້ກີ່ວ

ข้อแรก ຄືອຮະດັບຂອງຄວາມຄີກທີ່ເປັນປາກງານພໍາທາງວິທະຍາຄາສົກ ເປັນວິວັນນາ-
ກາງທາງກາຍກາພ ຄວາມຄີກເຊັ່ນນີ້ໃນໜີ້ກັບວິວັນພໍາທາງສາສນາແຕ່ເປັນຄວາມພຍາຍານທີ່ມີພິບນູາ
ຈາກຂໍ້ມູນທາງວິທະຍາຄາສົກ ເຊັບນໍາວິວັນນາການນີ້ທີ່ສາມາດໄປສູ່ຂັ້ນສູ່ງກ່າວຂອງຄວາມໜັ້ນຂອນ
ທາງວັດຖຸ ມີການຈັກກະເບີນໄປສູ່ຂັ້ນທີ່ສູ່ງກ່າວຂອງຄວາມສຳນິກ ຍິ່ງກ່າວນັ້ນແຫ່ມນໍາວິວັນນາການ
ເປັນການນຸ່ງໄປສູ່ຈຸດູຍັກລາງທີ່ມີສຳພາບເປັນບຸນຸຄລ ຈັກວາລອົງນີ້ໂຄຮັດສ້າງແລະທີ່ສາມາດ
ວິວັນນາການທານກູງ "ຄວາມໜັ້ນຂອນຂອງຄວາມສຳນິກ" ໃນທີ່ສາມາດຮັດວຽກໄດ້ເປັນຈິກທີ່ສູ່ງ
ກ່າວໄປສູ່ຈຸດູຍັກລາງທີ່ມີສຳພາບເປັນບຸນຸຄລ

ข้อที่ 2 ຄືອ ການໃຊ້ຂໍ້ມູນຈາກການເປັດແຜນຂອງທຣະຈາກຄົງເກົ່າໄປສູ່ການໃຊ້
ເຫຼຸດລອມບາຍຄົງສົກສາສນາວ່າເປັນເວັ້ງເຄີຍກັບຄົງສົກວິທາ ໃນໜີ້ວິວັນນາການທີ່ມີນູ່ໄປສູ່
ກູງຍັກລາງທີ່ມີສຳພາບເປັນບຸນຸຄລນັ້ນແຫ່ມາຍດີ່ກວາມເປັນຫິ່ນເຄີຍກັບພະຄົງສົກຜູ້ອວການນາ
ເປັນພຸ່ມຍັງ ຈັກວາລທີ່ໜັດເປັນວິວັນນາການນຸ່ງທຽງໄປສູ່ພະຄົງສົກ ເຖຍາຣົດພິຈາລະ
ເຫວິທະຍາວພະຄົງສົກມີຄູ່ຫາເປັນຈັກວາລ ເຖຍາຣົດພິຈາລະ ອົງກັນຄໍາສອນຂອງ

๗

เช่นที่ปัจจุบันและในอดีต แต่ทวิทยาของปีกอาจารย์กีร์เก่งศาสตร์มาก

ข้อที่ ๓ เทียร์ค์หมายถึงศึกษารมณ์มาก รหัสชาร์มของพระคริสต์และความพยายามของมนุษย์ ซึ่งมีพื้นฐานจากคริสต์วิทยา ในขั้นนี้พระคริสต์เป็นหุคสุคุณของวิชาการ ของการของจักรวาล จากขอเท็จจริงนี้คุณที่เหนือธรรมชาติของความพยายามของมนุษย์ที่สำคัญในพระคริสต์ก็จะร่างขึ้นว่าทางไปสวรรค์เป็นการสร้างโลกให้สมบูรณ์กว่าที่จะสำนักว่าสวรรค์เป็นสิ่งที่ห้องเข้าถึง หังหนนักการเป็นหันคดีพื้นฐานที่สุคุณของคริสตชน โดยไม่ต้องประเพณีเดิม แท้ท่าให้ประเพณีเดิมเป็นผลลัพธ์มากขึ้น

งานวิจัยนี้จะมีการวิจารณ์ข้อมูลของเทียร์ค์ในเรื่องค้าง ๆ เช่น เรื่อง นาปกานาเนก เปโลโนมาและการเสกจีมากังที่สองของพระคริสต์ อย่างไรก็ตามความคิด ของเทียร์ค์ในเรื่องศีลมหาสนิท เรื่องพระคริสต์ศาสนจักรและเรื่องการทำงานก็เป็น ความคิดสร้างสรรค์ และมีคุณค่าแก่การศึกษาให้ลึกซึ้งเพื่อนำไปปฏิบัติให้เป็นประโยชน์ ให้กับประเทศไทย

งานวิจัยที่ไปควรค้นคว้าโดยขยายความและวิเคราะห์ข้อท่อง ๆ ในงาน วิจัยนี้ Danielle หัวข้อ นอกจานั้นน่าจะแสงหาวิธีที่ความพระคันธ์กีร์ ในหมายเหมาะกับสังคมปัจจุบัน มากขึ้นค่าย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   **An Analysis of Teilhard de Chardin's Concept
of Man**

Name   **Miss Pornsiri Jaroenchanthawit**

Thesis Advisor   **Associate Professor Kirti Bunchua**

Department   **Philosophy**

Academic Year   **1982**

ABSTRACT

Teilhard de Chardin' lifetime effort to work out the synthesis intellectually falls into three steps:-

The first phase or level of his thought is a sort scientific phenomenology especially about evolution. This part of this thought does not depend on revelation but is an attempt to formulate a general theory of evolution, an attempt based on scientific data. He finds that evolution has a direction, toward higher degrees of material complexity, of organization and toward correspondingly higher degrees of consciousness. Further, he finds that evolution is converging toward some already existing center that is somehow personal. The Universe, then, has a structure and a direction; it is evolving according to a law of "Complexity consciousness" in the direction of greater spiritualization toward a point, a center, that is somehow already in being and that is somehow personal.

In a second phase of his thought, Teilhard uses the data of revelation to construct of Christian apologetic that is at the same time a christology the personal center toward which evolution is converging with incarnating Christ. Teilhard considers his theology of Christ, of a Christ who has attributes that are cosmic. This thought is in striking harmony with the most fundamental texts of St. Paul and St. John and with the theology of the Greek Fathers of the Christ.

At a third level, Teilhard outlines a positive morality, a Christian mystic of human conquest. He bases this mystic of human conquest directly on his Christology. Christ is the summit of the evolution of the universe. From that fact, the supernatural value of human effort carried out in Christ is clear. The most direct route to heaven is through the building up of the world, a world larger and more than that heaven is to be attained. Because this is true, the most fundamental Christian attitudes, without deviating from tradition, are enriched and made much more dynamic.

This thesis criticizes some weak points in Teilhard's thought such as "Original Sin", "Pleroma" and "The Second Coming of Christ". His viewpoints, however, about the Eucharist, the Church and human work are so creative, valuable and worthy of studying that Christians may put them into practice in their

daily lives.

For futher theses, I should like to suggest an extending of each subject in this thesis. Moreover, we should find out the new ways to interprete the Holy Bible so that we may put them into practice according to the need of to-day society.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

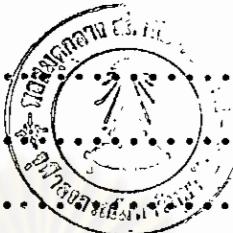
กิติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอย่างสูงที่ได้ปลูกฝังและซื่อแสวงความคิดทางปรัชญาแก่ผู้เขียน
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ กีรติ บุญเจื้อ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการ
วิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณ นาคหลวงวงศ์ธัชิล ไกส์ (นาคหลวงคณาจารย์เชี่ยว
อาจารย์สอนวิชาสังคมรัฐ ประจำวิทยาลัยแสงธรรม) อาจารย์ พิชิต ชัยเสรี ตลอดจน
เจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือ
สำหรับการค้นคว้าวิจัย

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณที่สนับสนุนหั้งกำลังใจ และกำลังทรัพย์ในการ
เรียนระดับบัณฑิตจบสัมภาร์ คุณเมเล็ก เจริญนันทวิทย์ มารดาของผู้เขียนเอง
นามแ้มหลุยส์ กิจเจริญ ผู้อำนวยการโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ คุณครูแมรี่ รุจานรักษ
คุณแม่ที่โอดอร์ ชาเนนเฟลด์ (อดีตอธิการิณี โรงเรียนมาแกร์ เคอวิทยาลัย) ชีสเทอร์มณี –
ภักเดกม อาจารย์ใหญ่โรงเรียนมาแกร์ เคอวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ ดร.ปราณี ภาพนิช
อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
และขอขอบคุณ คุณบริษัท วงศ์แสงธรรม ที่กรุณาให้ทุนในการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์เป็น
รูปเล่ม และบุคลากร ฯ ซึ่งไม่อาจจานวนทั้งหมดไว้ ณ ที่นี่

คุณวิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิจกรรมประการ.....	
บทที่	
1. บทนำ.....	1
2. ชีวประวัติและแนวความคิดที่นำไปสู่ของเดบาร์ก เหอ ชาร์แนง....	2
3. ฉุกเฉินเบิกของมุขย์ชาติ.....	21
4. เป้าหมายสูงสุดของมุขย์ชาติกับการเสกจามราตรีสองของพระคริสต์.....	63
5. มุขย์ในแห่งเทววิทยา.....	103
6. มุขย์ในแห่งธิเบศก์.....	138
7. สุ่ปผลการวิจัยและซื้อเสนธัณฑ์.....	157
บรรณานุกรม.....	166
ภาคผนวก.....	171
ประวัติการพิมพา.....	181

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุปราชกรณ์มหาวิทยาลัย**